

Πατησίων 48 Αθήνα, ΤΚ 10682 soste.gr@gmail.com

www.soste.gr

www.sostegr.wordpress.com

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΧΑΙΩΝ: Καιρός να πούμε ΟΧΙ στο τροχαίο έγκλημα!

Υπόμνημα προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Παρασκευόπουλο.

Συζητήθηκε σε συνάντηση μαζί του στις 17 Δεκεμβρίου 2015

«Η πολιτική βούληση είναι απαραίτητη στο υψηλότερο κυβερνητικό επίπεδο για την εξασφάλιση κατάλληλης νομοθεσίας για την οδική ασφάλεια και την αυστηρή εφαρμογή των νόμων, με τους οποίους δύοι πρέπει να συμμορφώνονται. Αν αυτό δεν μπορέσει να εξασφαλιστεί, οι οικογένειες και οι κοινότητες θα συνεχίσουν να θρηνούν θύματα, και τα συστήματα υγείας θα συνεχίσουν να φέρουν το κύριο βάρος των τραυματισμών και αναπηριών λόγω των τροχαίων.”

Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας – παγκόσμια έκθεση για την κατάσταση της Οδικής ασφάλειας το 2013

Σε όλες τις χώρες που υιοθέτησαν πολιτικές που οδήγησαν στον δραστικό περιορισμό των τροχαίων συγκρούσεων η Δικαιοσύνη αποτέλεσε βασικό τομέα της ολοκληρωμένης παρέμβασης.

Στη χώρα μας όπου καμιά πολιτική για την πρόληψη δεν υπάρχει όπως και στους υπόλοιπους τομείς έτσι και στη Δικαιοσύνη το τροχαίο έγκλημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται σαν αποτέλεσμα της κακιάς στιγμής.

Για τα θύματα των τροχαίων συγκρούσεων, νεκρούς ή ανάπηρους και τις οικογένειες τους δεν μπορεί να υπάρξει Δικαιοσύνη.

Είναι μη αναστρέψιμες καταστάσεις με απίστευτο πόνο που καθορίζουν δραματικά την ζωή πολλών ανθρώπων. Καμιά ποινή και καμιά χρηματική αποζημίωση δεν μπορεί να αποτελέσει ισοδύναμο για αυτές τις τραγωδίες. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει πως η θεσμοποιημένη έλλειψη σεβασμού στα θύματα και η αμνήστευση των τροχαίων εγκλημάτων που πρακτικά υφίσταται στην χώρα μας πρέπει να συνεχιστεί. Η αντιμετώπιση των τροχαίων εγκλημάτων από την Δικαιοσύνη αποτελεί σημαντικό παράγοντα που ευνοεί την ανάπτυξη της παραβατικότητας στην κυκλοφορία και την διαιώνιση του τροχαίου εγκλήματος. Καθένας (και ιδιαίτερα ο οδηγός) γνωρίζει πώς μπορεί το βράδυ να σκοτώσει ένα άνθρωπο παραβιαζόντας το κόκκινο, τρέχοντας με υπερβολική ταχύτητα, οδηγώντας μεθυσμένος και το πρώι να είναι ελεύθερος και να έχει στα χέρια του την άδεια οδήγησης. Μετα από πέντε ή οκτώ χρόνια μπορεί να καταδικαστεί σε 18μηνες με τριετή αναστολή από ένα δικαστήριο στο οποίο έχει το δικαίωμα να μην παραστεί, για να μη ταλαιπωρείται, αλλα να εκπροσωπηθεί από το δικηγόρο του που θα ζητησει συγγνωμη. Αν είναι και αρκετα νέος δεν χρειάζεται καν να ζητησει συγγνωμη. Εχει το ελαφρυντικό της μετεφηβικής ηλικίας. Και μια δεύτερη ευκαιρία για να το επαναλάβει. Αυτή είναι η δικαστική διαδρομή 50.000 θανατηφόρων τροχαίων στη χώρα μας από το 1990 μέχρι σήμερα στο 99% των περιπτώσεων.

Κάθε φόνος στην άσφαλτο, παρά την ύπαρξη αρκετών άλλων νόμων, θα χαρακτηριστεί «ανθρωποκτονία από αμέλεια».

Πριν τη σύγκρουση

Η αναμόρφωση του Κ.Ο.Κ. με κριτήριο την αποτελεσματικότητα του στην πρόληψη και τον περιορισμό των τροχαίων συγκρούσεων και των θυμάτων τους απαιτεί πολλαπλές αλλαγές σε ζητήματα που αφορούν και την Δικαιοσύνη.

- πρώτα απ' όλα απαιτούμε την άμεση κατάργηση του Οθωμανικού τύπου προνομίου του υπουργού Προστασίας του Πολίτη να μοιράζει τις πινακίδες παραβατών όποτε ευαρεστείται, πράξη που υποβαθμίζει την τροχαία παραβατικότητα και νομιμοποιεί την άποψη πως η τροχαία παράβαση δεν είναι και κάτι το σημαντικό.
- να καταργηθούν οι ανεκδιήγητες διατάξεις που χορηγούν έκπτωση 50% στα πρόστιμα που επιβάλλονται αν πληρωθούν εντος δέκα ημερών. Είναι προφανές πως αυτές εδραιώνουν την λαθεμένη εντύπωση πως ο ΚΟΚ έχει αποκλειστικά εισπρακτικό χαρακτήρα.
- Η Δικαιοσύνη πρέπει ΑΜΕΣΑ να εκκαθαρίσει όλες τις υποθέσεις κατηγοριών για έκδοση πλαστών διπλωμάτων. Εκτός από την αντιμετώπιση αυτών που συμμετείχαν στην έκδοση, να αφαιρέσει τα διπλώματα απ' όσους τα πηραν μ αυτόν τον τρόπο και να επιβάλει στους κατόχους πλαστών διπλωμάτων την ειδική επανεκπαίδευση και εξετάσεις μετά από ένα διάστημα αναγκαστικής απομακρυνσης από τους δρόμους. Συμφωνα με επίσημες ανακοινώσεις όσων κατά καιρους εξήγγειλαν την καταπολέμηση των κυκλωμάτων οι πλαστές άδειες οδήγησης ανέρχονται σε δεκάδες αν όχι σε εκατοντάδες χιλιάδες.
- Άμεση νομοθέτηση της απαγόρευσης απόκτησης αδείας οδήγησης για μια πενταετία για όσους συλληφθούν να οδηγούν χωρίς άδεια οδήγησης. Η συμμετοχή τέτοιων οδηγών σε σοβαρές τροχαίες συγκρούσεις είναι ιδαιτέρα αυξημένη αλλά ακόμα κι αυτό δεν τους εμποδίζει στο να αποκτήσουν άδεια οδήγησης. Στη χώρα μας όπου το 30% των νεκρών από τροχαίες συγκρούσεις αποτελείται από χρήστες μοτοσικλέτας ιδιαίτερη σημασία έχει η υιοθέτηση της προτεινόμενης διάταξης σε σχέση με τους ανήλικους μη δικαιούμενους άδεια οδηγησης μοτοσικλετών (οι οποίοι όταν ενηλικιώθουν αν παρουσιασουν αδεια οδήγησης στο δικαστήριο αθωωνονται...αναδρομικά για όλες τις σχετικές βεβαιωμένες παραβάσεις).
- Άμεση εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και των αποφάσεων των Ανωτάτων Δικαστηρίων σε σχέση με τις παράνομες διαφημιστικές πινακίδες, την κατάληψη πεζοδρομίων και πεζοδρόμων για εμπορικούς σκοπούς και κάθε άλλη δρατηριότητα ή παράλειψη από ιδιωτικούς ή και αυτοδιοικητικούς ή κρατικούς φορείς που θέτουν σε κίνδυνο τους χρήστες του οδικού δικτύου. Προσωποποίηση και της αστικής ευθύνης.

Μετά στη σύγκρουση

- Ουσιαστική διερεύνηση των τροχαίων συγκρούσεων από τις αρχές πριν αποδοθούν κατηγορίες. Όχι στην αυτοπαγίδευση με τον άμεσο χαρακτηρισμό «ανθρωποκτονία από αμέλεια» κάθε θανατηφόρου τροχαίου. Πλήρης αναλυτική ενημέρωση στα θύματα και στις οικογένειες τους για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ιδιαιτέρα για τον πρώτο κρίσιμο καιρό που είναι βυθισμένες στον πόνο και δεν μπορούν να σκεφτούν τίποτα άλλο.
- Αυτόματη υποχρεωτική κατάθεση από τις εταιρείες κινητης τηλεφωνιας λίστας με πιθανές συνομιλίες ολων των εμπλεκμένων οδηγών την ώρα της σύγκρουσης. Είναι κάτι που οι εταιρίες σήμερα με διαφορα νομικά προσχήματα (προσωπικά δεδομένα...) αρνούνται να το κάνουν ακόμα και μετα από Εισαγγελική εντολή και που έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω της αυξανόμενης εμπλοκής σε τροχαίες συγκρούσεις οδηγών που μιλουν ή στελνουν μηνυματα με το κινητο.
- Αμεση στέρηση της άδειας οδήγησης μέχρι το δικαστήριο σε όσους εμπλέκονται σε θανατηφόρο τροχαίο ή σε σοβαρό τραυματισμό.

- Κατά προτεραιότητα εκδίκαση των υποθέσεων τροχαίων συγκρούσεων (θανατηφόρων ή με σοβαρά τραυματίες). Να τελειώνουμε με την σημερινή απαράδεκτη κατασταση όπου το πρωτόδικο ποινικό μπορεί να γίνει και πέντε χρόνια μετά ενώ η ολοκλήρωση της διαδικασίας μπορεί να ξεπεράσει τα οκτώ χρόνια. Είναι χρόνια μαρτυρίου για τις οικογένειες και τους τραυματίες, χρόνια ευτελισμού της ανθρώπινης ύπαρξης χρόνια που καταδεικνύουν την πλήρη έλλειψη σεβασμού στα δεκάδες χιλιάδες θύματα των τροχαίων. Η χώρα που μπορεί να διαθέτει ειδική Αθλητική και Φορολογική Δικαιοσύνη για την ταχύτερη εκδίκαση υποθέσων που αφορούν αθλητικές και φορολογικές παραβάσεις δεν μπορεί να επιταχύνει την διαδικασία απονομης δικαιοσύνης για τον θάνατο ανθρώπων βαζοντας τους στο ίδιο τσουβαλι με τις καταπατησεις τις ζωοκλοπες, τις μικρες και μεγαλες απατες και ότι άλλο μπορει να φανταστει κανεις.
- Κατάργηση της παραγραφής όλων των «μικρών» αδικημάτων (παραβίαση κόκκινου, υπέρβαση ορίου ταχύτητας κλπ) που έχουν οδηγήσει στο φόνο αλλά κατά το χρονο εκδίκασης έχουν παραγραφεί... Κατάργηση της δυνατότητας του κατηγορούμενου να μην παρίσταται στη δίκη ενώ η παρουσία των θυμάτων και των οικογενειών τους είναι υποχρεωτική...Δικαίωμα έφεσης και στα θύματα και όχι μόνο στους δράστες...
- Αφαίρεση της άδειας οδήγησης στους καταδικασμένους ως υπεύθυνους για φόνο ή σοβαρό τραυματισμό.
- Χρήση των διατάξεων περι ενδεχόμενου δόλου για οσους προκαλούν συγκρούσεις παραβιάζοντας το κόκκινο, οδηγώντας μεθυσμένοι, παραβιάζοντας τα όρια ταχύτητος, μιλώντας σε κινητό. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην γνωρίζει ότι αν το κάνει αυτό μπορεί να προκαλέσει τον θάνατο ή την αναπηρία άλλου ανθρώπου. Οι λειτουργοί της Δικαιοσύνης δεν το γνωρίζουν;

Πάντα

- Άμεση διερεύνηση από το υπουργειο Δικαιοσύνης της αναντιστοιχίας των επιδικαζόμενων αποζημιώσεων σε σχέση με τα καταβαλόμενα από τους ασφαλισμένους ασφάλιστρα καθώς και του εκβιασμου τον οποιο τα θυμάτα υφίστανται να αποδεχθουν κατώτερα και από τα επιδικαζόμενα ποσα υπο την απειλη ότι η εταιρια πιθανον να κλεισει και αν κανουν έφεση θα τα χάσουν όλα.
- Κατά προτεραιότητα εκδίκαση των αγωγών και καταβολή αποζημιώσεων για όλα τα θύματα αλλά **ιδιαίτερα για τους τραυματίες** οι οποίοι στις σημερινες ιδιαιτερα δύσκολες συνθήκες θα κάνουν ακόμα και πάνω από δέκα (10) χρόνια για να πάρουν κάποια χρήματα ενώ καθημερινά αντιμετωπίζουν τρομερά πιεστικές ανάγκες.
- Αμεση κατάργηση του **Νόμου 4092/12**, η συνταγματικότητα του οποίου εκκρεμεί στον Αρειο Πάγο, νόμου που ληστεύει τις οικογένειες των θυμάτων τροχαίων συγκρούσεων, θυμάτων ανασφάλιστων οχημάτων ή ασφαλισμένων σε εταιριες που πτωχευσαν, προς όφελος των ασφαλιστικών εταιριών.
- Νομοθετική ρύθμιση που θα ορίζει σαφώς τις προυποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του πραγματογνώμωνα και διαπίστευση τους μετά από έλεχο γνώσεων στα υπουργεία Μεταφορών και Υγείας. Δεν είναι δυνατόν σε εκατοντάδες αν όχι σε χιλιάδες υποθέσεις να καταθέτουν οι ίδιοι, συνηθέστατα συνταξιούχοι, και να οδηγούμεθα σε δικαστικές αποφάσεις και μάλιστα Εφετείου που αποφαίνονται ότι ο εγκλωβισμός πολυτραυματία επί μιάμιση ώρα στο αυτοκίνητο του «δεν είχε αιτιώδη συνάφεια με τον θάνατο του». (Εφετείο Αθηνών Α.Π. 3987/2012)
- Προετοιμασία για τον άμεσο εναρμονισμό της χώρας με την υπο επεξεργασία Ευρωπαική Οδηγία 2012/29/EU «για τα δικαιώματα την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκλημάτων». Να συμπεριληφθούν και στην χώρα μας, όπως προετοιμάζεται να γίνει από μια σειρά Ευρωπαικές χώρες και τα θύματα των τροχαίων στα «θύματα εγκληματικών επιθέσεων»
- Ουσιαστική συμμετοχή του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην αναμόρφωση του καθεστώτος έκδοσης των αδειών οδήγησης με σύγχρονες προσεγγίσεις όσον αφορά τους νέους οδηγούς (διαβαθμισμένο δίπλωμα, μηδενικό

όριο αλκοόλ, αυστηρή αντιμετώπιση επιθετικής οδήγησης) τις προυποθέσεις και τους χρόνους ανανέωσης των αδειών. Ηλεκτρονικό Μητρώο οδηγού.

- Θέσπιση συμπληρωματικών εναλλακτικών ποινών για τους δράστες τροχαίων εγκλημάτων ή καθ υποτροπή παραβάτες του Κ.Ο.Κ. Εργασία σε Κέντρα τραύματος, κέντρα αποκατάστασης αναπήρων, ιατροδικαστικά εργαστήρια

Τέλος αλλά όχι τελευταίο

Τροχαίο και εγκατάλειψη: η ιδιαίτερα απεχθής αυτή συμπεριφορά, που βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά και όχι να επιβραβεύεται με την άμεση απελευθέρωση των δραστών που συνελήφθησαν αργότερα ή παραδόθησαν μετά την παρέλευση του αυτοφώρου. Δεν ξέρουμε τι ακριβώς να προτείνουμε όταν:

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του ποδηλατή Ian Hibell (Αθήνα Αυγούστος 2008), ο δράστης του οποίου συνελήφθει την επομένη, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του 15χρονου πεζού Σόλωνα Καρυδάκη (Αθήνα Δεκέμβριος 2009) ο δράστης του οποίου παρουσιάστηκε μετά την παρέλευση του αυτοφώρου, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον φόνο και την εγκατάλειψη του ποδηλάτη Γιωργου Ζήση (Γιαννενα Ιούλιος 2013) ο δράστης του οποίου συνελήφθει είκοσι ημέρες μετά, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Για τον βαρύτατο τραυματισμό και την εγκατάλειψη των πεζών 7χρονων διδυμων Maciorowski και της μητέρας τους από παραβατή του κόκκινου και του οριου ταχύτητος (Αθήνα Ιουνίος 2012) ο δράστης του οποίου συνελήφθη την ίδια ημέρα, το πρωτόδικο δεν έχει γίνει ακόμα.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις οι δράστες αφέθηκαν αμέσως ελεύθεροι και τους δόθηκε και η άδεια οδήγησης (σε όσους είχαν). Γι αυτές ειδικά τις περιπτώσεις και την αντιμετώπιση τους από την δικαιοσύνη δεν ξέρουμε πραγματικά τι να προτείνουμε.

Ισως ένα βραβείο ευστοχίας ή εξαιρέτων πράξεων;

Ισως αυτοί που τους αφήνουν ελεύθερους και με άδεια οδήγησης να έχουν κάποια καλύτερη ιδέα.

Σεβασμό στα θύματα των τροχαίων!

Μια κοινωνία που δεν σέβεται τους νεκρούς της είναι μια νεκρή κοινωνία.

15 Δεκεμβρίου 2015

Πανελλαδικός σύλλογος SOS Τροχαία Εγκλήματα